

News alert | Data & Privacy

April 2024

AFM en DNB publiceren rapport impact AI op de financiële sector

Op 9 april 2024 hebben de Autoriteit Financiële Markt (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) een rapport gepubliceerd omtrent de impact van AI-toepassingen in de financiële sector.

DNB en AFM onderschrijven de kansen die AI biedt in de financiële sector voor zowel dienstverleners als klanten, bijvoorbeeld door verbeterde dienstverlening, cyberbeveiliging, fraudedetectie en betere risicobeoordelingen van (nieuwe) klanten met beperkte of geen kredietgeschiedenis.

Daarentegen wijzen zij ook op de risico's en uitdagingen die met de opmars van AI gepaard gaan. Zo benadrukken zij dat de privacy van klanten onder druk komt te staan als hun gegevens worden gebruikt voor het trainen van AI-algoritmes.

Ook bestaat het risico op systematische fouten in een AI-model door foute input, wat tot ongewenste of incorrecte output leidt. Ook wijst het rapport op het stroom- en koelwaterverbruik van AI-modellen, die tot wereldwijde financiële en milieukostenposten leiden. AFM en DNB pleiten daarom op intensiever en overkoepelend toezicht op de input, throughput en output bij AI-modellen in de financiële sector.

Zie [hier](#) het persbericht van DNB en [hier](#) het rapport van AFM en DNB.

AP staakt monitoren Booking.com voor melden datalekken

Op 3 april 2024 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) het verscherpt toezicht op Booking.com voor het melden van datalekken over heel 2023 opgeheven. De AP heeft Booking.com gemonitord naar aanleiding van aanwijzingen dat deze zich niet hield aan de regels en termijnen voor het melden van datalekken. Onderdeel van het intensievere toezicht was dat Booking.com aan de AP

moest rapporteren welke maatregelen zij genomen heeft om datalekken op tijd te melden en toekomstige incidenten te voorkomen.

De AP heeft daarnaast toegezien of de besluiten van Booking.com om bepaalde incidenten niet te melden terecht waren. De AP concludeert dat Booking.com in 2023 alle incidenten die gemeld moesten worden ook daadwerkelijk gemeld heeft.

Organisaties hebben belang bij het tijdig melden van datalekken en informeren van betrokkenen aan. Zoals deze zaak laat zien, lopen zij anders het risico langere periode onder verscherpt toezicht te staan, waarbij verdere handhaving niet is uitgesloten.

Zie [hier](#) het persbericht van de AP.

AP publiceert Rapportage Datalekken 2023

Op 10 april 2024 heeft de AP haar jaarlijkse Rapportage Datalekken gepubliceerd voor 2023.

Volgens de AP zijn in 2023 ruim 25.000 datalekken gemeld. Bij 5.895 van deze meldingen heeft de AP extra toezichthandelingen verricht. Dit waren gevallen waarin veel slachtoffers of (veel) gevoelige persoonsgegevens betrokken waren.

De AP concludeert op basis van haar eigen cijfers dat gemiddeld 69% van de organisaties de gevolgen van datalekken voor de betrokkenen te laag inschatten. De AP vindt dat bedrijven te vaak onterecht besluiten om betrokkenen niet te informeren, terwijl de nadelige gevolgen en risico's voor de betrokkenen aanzienlijk kunnen zijn.

Zie [hier](#) het persbericht van de AP en [hier](#) de Rapportage Datalekken 2023.

EDPB neemt opinie ten aanzien van 'Pay or Okay' modellen

Op 17 april 2024 heeft het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) Opinie 2024/08 gepubliceerd waarin zij reageert op vragen ingediend door de Nederlandse, Noorse en Hamburgse toezichhouders omtrent zogenaamde 'Pay or Okay'-modellen door grote online platforms (de **Opinie**).

De Opinie vormt een reactie op het *Meta Platforms v Bundeskartellamt*-arrest van 4 juli 2023 van het Europees Hof van Justitie (HvJEU). In navolging van deze uitspraak is onder andere Meta het beruchte 'pay-or-okay'-model gaan aanbieden, waarbij gebruikers een versie van Facebook zonder gepersonaliseerde advertenties wordt aangeboden tegen een maandelijkse betaling. In de gratis versie blijven gebruikers onderworpen aan gegevensverwerkingen ten behoeve van gepersonaliseerde advertenties.

Het EDPB beoordeelt de toelaatbaarheid en rechtmatigheid van *Pay or Okay* modellen van grote online platforms met een kritische en strenge blik. De EDPB stelt dat er een onderscheid is tussen verwerkingen in het kader van 'gepersonaliseerde content' en 'gepersonaliseerde advertenties'.

De EDPB zoekt in haar opinie aansluiting bij andere rechtsgebieden, waaronder platformregulering. Voor de definitie van "online platforms" noemt de EDPB de inmiddels algemeen van kracht zijnde Digitale dienstenverordening (DSA) en de Digitale marktenverordening (DMA), maar creëert wel een eigen toetsingskader voor wat zij definieert als 'grote online platforms' in de context van het gegevensbeschermingsrecht.

Zie [hier](#) het persbericht van de EDPB en [hier](#) de Opinie 2024/08 (beide in het Engels).

Vordering AP tot inzage onderzoeksrapport datalek afgewezen

Op 26 maart 2024 heeft de voorzieningenrechter een door de AP opgelegde last onder dwangsom voor inzage van een onderzoeksrapport van cybersecurity bedrijf Northwave Nederland B.V. (**Northwave**) geschorst.

Een hostingprovider schakelde Northwave in voor een onderzoek naar een gemeld datalek bij de AP. Op verzoek van de AP leverde de hostingprovider een *executive summary* van het onderzoeksrapport van

Northwave, beweerend dat dit het volledige rapport was. De AP twijfelde hieraan en verzocht Northwave om het complete rapport, maar dit werd geweigerd. Als reactie legde de AP een last onder dwangsom op aan Northwave, waarna Northwave de voorzieningenrechter verzocht het besluit voorlopig te schorsen.

De voorzieningenrechter oordeelt dat het niet logisch is dat de last onder dwangsom eerst tegen Northwave in plaats van de hostingprovider is opgelegd. Nu de AP niet eerst haar onderzoeksbevoegdheden heeft uitgeput tegen de hostingprovider, concludeert de voorzieningenrechter dat de grondslag voor een last onder dwangsom tegen Northwave ontbreekt.

Ruim twee weken vóór de uitspraak stelde de branchevereniging Cyberveilig Nederland in een aan de AP gerichte brief dat haar handelwijze een averechts effect heeft op de welwillendheid van organisaties om datalekken aan onderzoek te onderwerpen en de informatie-uitwisseling zou belemmeren. De AP verklaart in een reactie de uitspraak van de voorzieningenrechter te respecteren, maar blijft achter haar handelwijze staan.

Zie [hier](#) de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland. Zie daarnaast [hier](#) de brief van Cyberveilig Nederland en [hier](#) de reactie van de AP.

Verlies van persoonsgegevens kan als immateriële schade kwalificeren

Op 11 april 2024 heeft het HvJEU wederom een arrest gewezen in een prejudiciële procedure omtrent het recht op immateriële schadevergoeding voor schending van de AVG.

In het arrest bevestigt het HvJEU dat het enkele verlies van controle over persoonsgegevens als vergoedbare immateriële schade kan kwalificeren onder artikel 82 AVG. Het HvJEU stelt daarvoor echter wel als vereiste dat de betrokkene deze schade voldoende kan bewijzen.

De uitspraak vormt een bevestiging van de jurisprudentie die in 2023 is uitgewerkt ten aanzien van het recht van immateriële schadevergoeding en de aansprakelijkheid van verwerkingsverantwoordelijken voor onrechtmatige persoonsgegevensverwerkingen.

Lees [hier](#) de uitspraak van het HvJEU.

Contact

Marc Elshof

Advocaat | partner

T: +31 70 376 06 87

M: +31 6 46 37 61 08

E: marc.elshof@barentskrans.nl